

De laatste reünie

Eerste druk © Marcel Piek

ISBN: 9789463180245

Uitgeverij lwemabestseller.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de schrijver.

De laatste reünie

Marcel Piek

Als je denkt dat alles tegenzit,

denk dan opnieuw

Proloog

'Stop nou. Hou ermee op!'

De stem klinkt klaaglijk en heeft een wanhopige ondertoon. De smekende jongen is een jaar of acht. Alles is vies aan hem. De anderen houden hem op afstand. Zijn donkere haren plakken in klitten bij elkaar. Hij snuift een snottebel naar binnen. Zwarte vegen lopen over zijn voorhoofd, rechterwang en kin. Door een veeg met zijn mouw komt er een nieuwe streep bij.

'Toe nouuuwwww!'

De radeloosheid staat met hoofdletters op zijn voorhoofd geschreven. Een paar tranen laten zich niet terugdringen. Het komt door het gevoel van machteloosheid. Ze zijn ouder en met een hele groep. Hij blijft het wel proberen.

'Alsjeblieheft?'

Zijn stem schiet uit in een jankende hoge toon. Hij probeert de aandacht te krijgen van de jongen die het dichtst bij hem staat. Met zijn verzorgd uiterlijk lijkt hij er niet echt bij te horen. De nette jongen doet alsof hij niets hoort. De ogen kijken langs hem heen en willen hem niet zien. Toch heeft hij hem verstaan. Zijn houding geeft aan, dat hij liever ergens zou zijn. Als hij zijn hand uitsteekt, draait de jongen zich om. Hij schuift weg en kiest een plek achteraan. De donkere ogen kijken nog steeds weg.

Er klinkt een stem. De grote blonde jongen vooraan zegt iets. De toon is uitdagend en provocerend. Er wordt wat gegrinnikt. De jongen in de groene Parka geeft hem een kameraadschappelijke duw.

Het kleine jongetje heeft de opmerking niet verstaan. Het kan niet veel goeds zijn. Hij is bang. Die grote lummel is de aanvoerder. De anderen doen wat hij zegt. Als hij hem op andere gedachten kan brengen, heeft hij een kans. Hij moet het proberen. Voor Doran.

Hij raapt zijn moed bijeen en loopt naar voren.

De kleine jongen staat voor de blonde bullebak als hij zegt: 'Als jullie nu weggaan, zal ik niets zeggen.'

Het is stil na zijn woorden. Even heeft hij de illusie dat ze erop in gaan.

De blik in de harde blauwe ogen wordt onzeker. Het duurt maar een paar seconden. De uitdrukking verandert van twijfelend naar spottend en boos. Hij heeft de verkeerde woorden gekozen. Hij weet dat alles verloren is. Toch probeert hij het nog één keer.

'Alsjeblieft? Ga nou weg.'

Hij krijgt een duw en valt achterover. De pestkop lacht. De rest doet overdreven luidruchtig mee.

Nu gaat gebeuren, wat hij altijd heeft gevreesd.

Door zijn betraande ogen ziet hij alles door een waas. Dit kan en mag niet. Het liefste wat hij bezit, raakt hij kwijt. Hij kijkt naar de groep.

Twee jongens staan wat achteraf. Ze doen niet actief mee en lijken weg te willen lopen.

Hij komt overeind en strompelt op het tweetal toe.

'Help dan. Doe iets!'

Het jongetje huilt het meer dan dat hij het zegt. De twee kijken hem en elkaar niet aan. Bij het prikkeldraad klinkt spottend gelach.

'Help eens even.'

De jongens vooraan helpen elkaar over de omrastering. Bij eentje gaat het mis. Het draad zwiept te vroeg omhoog.

'Kutzooi!' klinkt het nu echt boos. Het bloed druppelt langs zijn hand naar beneden. Hij krijgt een zakdoek aangereikt.

'Komen jullie nog?'

De twee aarzelen en blijven staan.

'Lazer dan maar op,' klinkt het woest.

Beiden weten nog steeds niet wat ze moeten doen. Terwijl de anderen verder gaan, blijven zij met de huilende jongen achter.

Woensdag 14 mei 2014

Rob van Amelsfoort is moe. Hij hangt wat rond in de vertrekhal en kijkt voor de zoveelste keer naar het scherm met de *departures*. Het woord *delayed* knippert hem in een veelvoud tegemoet.

Het is een drukke dag. Veel te druk. Eerst werken en dan rennen en vliegen om op tijd te zijn. Om er vervolgens achter te komen, dat het gehaast niet had hoeven.

Er heerst chaos op London Southend vanwege een wilde staking van het grondpersoneel. Rob kijkt op zijn horloge en twijfelt wat te doen. Hij gaat net zo lief terug naar zijn appartement. Toch blijft hij. Hij is er nu toch.

Een verkeerde beslissing.

Met een vertraging van bijna twee uur gaat het vliegtuig toch nog de lucht in. Van het gehoopte dutje komt niets terecht. Aan boord zit hij ingeklemd tussen een stevige Surinamer en zijn nog omvangrijkere echtgenote. De man heeft een jengelend kind op schoot. De verwensingen van de vrouw aan het adres van haar echtgenoot duren de hele reis. Het is hem een raadsel waarom ze niet naast elkaar gaan zitten. Hij biedt het een paar keer aan maar ze wijzen het glimlachend af. Met heel weinig armruimte weet hij een kop sterke koffie en twee kleffe sandwiches naar binnen te werken. Net als hij opgelucht constateert dat zijn colbertjasje vrij van koffievlekken is gebleven, zwaait het kind met een drinkflesje in zijn richting.

De vlekken van het zoetige drankje zijn duidelijk zichtbaar als Rob in het tl-licht voor de douaneambtenaar staat. Hij haast zich langs de controle en laat opgelucht zijn vliegtuigburen achter. Hij heeft alleen handbagage en kan zo doorlopen. Na de drukte van Londen en het gedoe in het vliegtuig eindelijk rust.

Eelde is een verademing. Bij een balie in de hal liggen de sleutels van zijn huurauto klaar. De Skoda is gauw gevonden. De bestuurdersstoel staat te ver naar achter. Na wat gezoek vindt hij de goede handel. Hij kijkt rond in de auto. Op de stoel naast hem ligt een brief met

instructies. Goed geregeld. Op het parkeerterrein staat een bus met bestemming Assen. Hij beseft dat hij voor het eerst in zes jaar weer terug is. Thuis, bedenkt hij wat verwonderd. Hij heeft het thuisgevoel niet. Het zal nog moeten komen. Twijfelend kijkt hij naar het dashboard en de bedieningshandels. Hij heeft nog nooit Skoda gereden. Hij zucht en start de motor. Van Eelde naar Veenbruggen is niet ver, maar het moet wel gebeuren. Rob baalt van de bijna twee uur vertraging. Hij had erop gerekend rond een uur of acht aan te komen op zijn gastadres. Nu wordt het rond tien. Hij is moe. Het is een lange dag.

Het is gelukkig niet druk op de weg. Hij wrijft zich in de ogen terwijl hij de aandacht bij het verkeer probeert te houden. Gek, hij woont nog maar zes jaar in Engeland, toch moet hij zich al erg concentreren op het rechts rijden. Bijna nam hij net een rotonde linksom. Laat hij er de komende dagen maar niets over zeggen. Berend zou hem een watje noemen en uitlachen. Iets wat vroeger ook vaak gebeurde. Als ze van zijn privésituatie zouden weten zou hij helemaal het mikpunt zijn. Hij woont al jaren samen met Michael. Nu kunnen ze hém uitschelden voor mietje en erger. Wat hebben ze vroeger Anton Scholten vaak uitgejouwd! Hij deed heel hard mee, blij niet zelf het pispaltje te hoeven zijn.

Stoer zijn. Dat is het credo het komend weekend. Hij heeft een dubbel gevoel. Het is leuk terug te keren naar zijn geboortestreek. Het jongetje Rob verheugt zich erop straks rond te lopen in het dorp waar hij is opgegroeid. Er zal niet veel maar toch wel iets zijn veranderd. Door omstandigheden is hij nooit terug geweest. Hij stelt zich veel voor van de hernieuwde kennismaking. Nog meer verheugd hij zich erop zijn Veenboys-kameraden te zien. Hij heeft er speciaal naar gevraagd. Ze komen allemaal, begreep hij uit een briefje van het organisatiecomité.

Er is ook dat andere gevoel. Kan hij wel mee komen? Dat gevoel was er vroeger altijd. Met zijn verstand was hij het clubje veruit de baas, maar in de jongenswereld gelden andere wetten. Een durfal is hij niet. Vroeger stond hij liever wat achteraf. Soms ging hij niet eens mee. Dit

tot ergernis van vooral Berend. Hij was zelfs een tijdje niet welkom bij de groep. Dat gold ook voor Wout, als hij het zich nog goed herinnert. Ook te soft. Net als Evert trouwens. Ach, de heftige emoties zullen er wel af zijn. Toch zit hij met kriebels in zijn buik achter het stuur.

Assen ligt achter hem. Nog een half uurtje en dan zou hij er moeten zijn. Hij rijdt binnendoor. Het duurt iets langer, maar hij heeft geen zin om te jakkeren. Hij is toch al laat.

De naam en het adres van zijn gastgezin zijn hem onbekend. Het is ook al jaren geleden dat hij uit Veenbruggen is vertrokken. Hij was liever naar een hotel gegaan. Knap trouwens hoe het organisatiecomité achter zijn adres is gekomen. Ze hebben erg hun best gedaan.

Er gaat één vlucht per dag van Londen naar Groningen; weinig keuze. Hij moet niet klagen. Het alternatief is Schiphol en een lange autorit. Hij houdt niet van Schiphol en niet van autorijden. Hij had het comité een bevestiging en het gevraagde vluchtnummer gestuurd.

Het is rustig op de weg. Tijd genoeg om de gedachten te laten gaan.

Hij piekert over de naam en het adres van zijn gastgezin. Zat er een kind met de naam Huisman op de school? Er schiet hem niets te

binnen. De Groenewijk klinkt vaag bekend. Een beetje achteraf als hij het zich nog goed herinnert. Het zal een boerderij zijn. Rob ziet wel.

Het is maar voor een paar dagen. Zondag moet hij weer terug.

Zo langzamerhand komt hij in bekende streken. De routebeschrijving ligt ongebruikt op de passagiersstoel. Deze omgeving kent hij goed.

Veel is er niet veranderd in zes jaar. In Nederland zijn ze dol op rotondes. Dat was vroeger niet zo. Voor de zoveelste keer laat hij het gas los. Hij schakelt moeilijk terug. Toch een klein foutje, comité. Ze hadden een automaat moeten huren. Hij rijdt al jaren geen schakelauto meer.

Hoe zal het met de andere Veenboys zijn? Na de basisschool was het contact snel verwaterd. Alleen Daan sprak hij in zijn middelbare schooltijd wel eens en Wout natuurlijk. Die was voorbestemd om het bedrijf van zijn vader over te nemen.

Vastgeroest. Ga toch eens weg uit dit achterlijke dorp.

Hij schaamt zich nog voor zijn woorden. Wout was gelukkig met het vooruitzicht het tuincentrum over te nemen. Prima toch. Stom om hem daar op aan te vallen.

Terwijl zijn versnellingsbak protesteert tegen een nieuwe mishandeling, glimlacht Rob. Wat een boefjes waren ze in die tijd. Vaak ging het hem te ver, maar tegen de rest kon hij nooit op. Erbij horen, was erg belangrijk. Berend was de aanvoerder en iedereen de baas. Hij is nieuwsgierig hoe het hem, Wout, Daan, Henk en Evert is vergaan. Daan stuurt hem af en toe een kaartje. Nooit hoe het gaat, alleen een spreuk.

De trap van het leven zit vol splinters, maar dat weet alleen hij die naar beneden is gegleden.

Met zijn laatste verjaardag:

Kijk niet zo veel naar mijn verleden, ik leef daar niet meer.

Met het oog op de reünie? Het zou kunnen. Daan was altijd een beetje een aparte. Van de rest heeft hij na zijn verhuizing nooit meer wat gehoord.

Rob schrikt op als er plotseling een grote tractor met aanhanger de weg opdraait. Hij moet flink in de remmen en knippert met de lichten. Er wordt een arm opgestoken. Als verontschuldiging? Als groet? De weg voor hem is vrij. Hij geeft gas en stuurt naar links. Het bakbeest gaat ook naar links. Om hem het passeren moeilijker te maken? Hij schakelt niet door, maar trapt het gaspedaal helemaal in. De Skoda schiet met brullende motor naast het rode monster. Zijn linker voorwiel blijft ternauwernood op de weg. Hij stuurt krampachtig weer naar rechts. Het hart klopt hem in de keel. Die vent wil hem dood hebben. Hij zal....

Rob kijkt in de spiegels. De tractor is al ver achter hem. Een gezicht is niet meer te onderscheiden. Terwijl hij nog kijkt, slaat de combinatie af. Het duurt een tijdje voordat zijn hartslag weer normaal is. Hij schudt zijn hoofd en grijnst. Wat zal hij zich druk maken om zo'n stom

boertje. In Veenbruggen woonden er vroeger ook genoeg en waarschijnlijk nog steeds. Zo had je Veenstra, Louwes en Germs. Die boerenjongens zaten ook op de Veenpluis of moet hij nu school één zeggen? Vroeger was er nog een andere naam; het Torentje. Jaren geleden schijnt er een soort uitkijktoren bij de school gestaan te hebben. Het schoolhoofd kon van bovenaf alles in de gaten houden. Misschien iets voor tegenwoordig? Direct achter de school woonde De Vries in een boerderij uit de jaren dertig. Het erf was te vies om over te lopen. Zijn kinderen zaten ook op de Veenpluis. Echte boerenkinderen, niet al te slim. Ze kregen het er vaak van langs van de Veenboys. Hij herinnert zich ook nog Jalving en Kamps. Gienus Jalving zat bij hem in de klas. Derk Kamps ook, maar die moest een klas overdoen. Geen wonder. De jongen was altijd te laat. Beide jongens stonken naar mest en boerderij. Ze verschenen op school met zwarte handen en rouwranden onder de nagels. Voordat ze naar school gingen, waren ze al met aardappelen of koeien in de weer. School interesseerde ze niks. Al die boerenjongens zullen het bedrijf van pa hebben overgenomen.

De brug van Daling is vervangen door een nieuw exemplaar. De wereld staat toch niet helemaal stil in dit deel van Nederland. Na een aantal minuten vertelt een blauw bord dat zijn trip er bijna op zit; Veenbruggen.

Hij stopt om op de routebeschrijving te kijken. Zal hij alvast een keer door het dorp rijden? Hij aarzelt, maar ziet ervan af. Het is kwart voor tien. Te laat kan hij ook niet aankomen. Rob wenst nu hardgrondig dat hij een hotel had geboekt. Hij was liever zijn eigen gang gegaan. Hotel Veenbruggen zal vol zitten. Zoveel kamers zijn er niet. Hortend en stotend gaat het weer verder. Hij meent Erik Doek te zien fietsen. Die benen zo wijd naar buiten. Dat kan niet missen. Hij mindert al vaart als hij bedenkt, dat hij nooit goed met Erik kon opschieten. Die verdwenen handschoenen! Erik dacht dat hij ze had gepikt, maar Berend had ze in het kanaal gegooid. Berend verradt je niet. Toch schrijnt het nog steeds. Erik nam het hem kwalijk en Berend liet het

erbij. Straks vertel ik hoe het echt is gegaan, neemt Rob zich voor. Onder de eiken van de Schoolweg is het al bijna donker. Al rijdend kijkt hij nog een keer op het kaartje. Rob is blij dat hij er bijna is. Hij slaat af. Een oude man kijkt op als hij langs rijdt. Rob steekt een hand op. De man tuurt, maar zwaait niet terug. Rob grijnst wat als hij beseft, dat het steekt. Erbij horen, populair gevonden worden, het is nog steeds belangrijk voor hem. Misschien hier nog wel meer. Vroeger hoorde hij er alleen bij als deel van de groep. Is hij teruggekomen voor hun bewonderende gezichten?

Die Rob van Amelsfoort heeft het niet slecht gedaan. Woont in het buitenland. Goede baan. Vroeger was het maar een min ventje maar hij heeft toch wel wat in zijn mars.

Rob geeft richting aan en neemt de bocht te krap zodat hij door een diepe kuil rijdt. De wagen schudt flink. De versnellingsbak protesteert als hij schakelt.

Wel wat in zijn mars, maar een goede chauffeur zal hij nooit worden. De Dwarseweg tot het eind doorrijden, dan rechts de Groenewijk op. Rob neemt gas terug als de straat smaller wordt. Om de zoveel tijd passeert hij een boerderij. Het is onbekend gebied. Hij is hier hooguit een enkele keer geweest en heeft er geen herinnering aan. Er lijkt weinig veranderd in deze contreien. De boerderijen zijn jaren geleden voor de eeuwigheid gebouwd. Rechts ziet hij de Jantienhoeve. De naam staat op de gevel. Het dak van de grote schuur is ingestort. Al een hele tijd geleden. Een gevaarlijk uitziende hond komt van het erf rennen en zet de achtervolging in. Rob is blij dat hij in een auto zit. Het grauwen en grommen klinkt dreigend. Het mormel geeft het plotseling op en blijft midden op de straat staan. Er lopen wat schapen op het verwaarloosde stukje land waar hij langs rijdt. Ze kijken verontrust naar de hond. Rob krijgt het gevoel weggestopt te worden aan het einde van de wereld. Links begint een hoge coniferenhaag behorende bij de volgende boerderij. Hij dacht dat er niet zoveel boeren meer waren, hier nog wel blijkbaar. Nog een klein stukje. Hij heeft niet op de nummers gelet. Zijn snelheidsmeter kruipt weer omhoog. Hij wil er nu

wel een keer zijn. De wijzers van zijn horloge staan in de verkoopstand, tien over tien.

Dan gebeurt er iets onverwachts. Aan het eind van de heg rijdt een hoge groene tractor de weg op. Hij lijkt over te willen steken, maar stopt. Twee lepels aan de voorkant steken op een meter hoogte over de straat. Rob wil gillen en schreeuwen. Hij probeert te remmen. Zijn voet is nog onderweg als hij de voorruit hoort versplinteren. In een flits meent hij iemand met een grijns van oor tot oor te zien. Dat klopt niet, is het laatste wat hij nog bedenkt, voordat het donker wordt.

De man komt uit zijn cabine geklauterd. Hij kijkt links en rechts de straat af. Er is niemand te zien. Hij loopt naar de vernielde auto en pakt alle papieren van de passagiersstoel. Veel moeite hoeft hij er niet voor te doen. Het dak is bijna van de auto gescheurd. De Skoda ziet eruit als een cabrio. In het dashboardkastje liggen meer papieren. Alles wordt zonder te kijken in de overall gefrommeld. Zijn blik gaat over het slachtoffer achter het stuur. Een lichte glimlach glijdt over zijn gezicht. Hij heeft de motor van zijn tractor laten lopen. Hij manoeuvreert de *Fendt* achter de vernielde auto. Met de lepels tilt hij het wrak op. Even later is de auto uit het zicht verdwenen. Hij keert nog een keer terug. Met een bezem veegt hij het meeste glas in de berm. Er blijft wat liggen, maar dat valt hier niet op. Er ligt meer rommel. Binnensmonds fluitend gooit hij de bezem in de schuur.

Zachtjes fluitend en neuriënd stapt de man op zijn fiets.

Iets later ligt de straat er weer verlaten bij.

Ruim een maand eerder

Sven Tevere staat voor de gangspiegel. Zijn bruine haar krult onder een nieuwe pet uit. Hij twijfelt over het effect. Met pet is hij volgens Bas een kruising tussen George Clooney en Johnny Depp. Hij is geen fan van de heren, dus voor hem is het geen compliment. Met de nieuwe aanwinst achter op zijn hoofd lijkt hij een figurant uit een Spaghettiwestern. Het hoofddeksel verhuist weer. Hij kijkt gespannen naar het resultaat. Zijn spiegelbeeld kijkt zo serieus terug, dat hij in de lach schiet. Hier moet hij mee ophouden. Dit is slecht voor het zelfvertrouwen. Nu hij wat vriendelijker kijkt, ziet hij er helemaal niet zo slecht uit. Zelfvertrouwen jongen! Toch hangt hij de pet weer aan de kapstok. Vandaag is te vroeg. Hij moet alleen kort even weg. Zoveel mensen komt hij niet tegen. Reden des te meer om die pet een keer op te zetten, zegt een plaagduiveltje. Hij twijfelt en twijfelt. Als hij het pas gekochte ding in zijn jaszak steekt, wordt hij moe van zichzelf. Hij vermant zich. De pet gaat op.

Buiten is het voorjaar. Sven's humeur gaat met sprongen vooruit. Hij heeft nu zelfs lol in de pet op zijn hoofd. Zou iemand het zien? Neuriënd trekt hij de deur achter zich dicht. Er moet een bloemetje worden gekocht voor buurvrouw Schuiling. Haar man Sytse heeft een aantal avonden geholpen het schuurtje op te knappen. Het andere cadeau, een fles jenever staat al op het aanrecht. Een bloemstuk erbij, dan is buurvrouw Geertje weer verzoend met alle klusuren van Sytse. Sven fietst de supermarkt voorbij. Er staan bakken perkplanten buiten. Dat is niet wat hij zoekt. Hij gaat naar tuincentrum *De Groene Prins*. Hij wil een bloembakje en ach, eigenaar Wout is een aardige vent.

De aardige vent kijkt op hetzelfde moment erg zorgelijk. Hij veegt een lok uit zijn ogen en zucht. Dat zuchten is een slechte gewoonte geworden. Wouter Adriaan Prins puft en kreunt wat af de laatste tijd. Zijn vroeger zo joviale gezicht vertoont met de dag meer rimpels, constateert hij elke ochtend bij het scheren.

Life sucks.

Het is een uitdrukking van zijn zoon. David weet amper wat het betekent. Hij wel. Het is zijn lijfspreuk geworden. Zijn trots, tuinbedrijf De Groene Prins gaat door moeilijke tijden. Dat is nog zacht uitgedrukt. Als hij het tij niet weet te keren, houdt hij het niet lang meer vol. De trots van de familie is een molensteen om zijn nek. Bij de bank kan hij een kop koffie en een koekje krijgen, over meer willen ze niet praten. Zijn privé-situatie is net zo hopeloos. De in goed overleg gescheiden Wout Prins betaalt maandelijks zijn alimentatie. In ruil ziet hij zijn twee kinderen elke twee weken. Hij heeft twee magnetrons en eet aan het aanrecht. Elke dag loopt hij tot het donker wordt tussen de hortensia's, rozen en hosta's. Hij wil niet naar dat lege huis. Thuis is geen thuis meer. Zijn gezin is al weg en zijn bedrijf straks ook. Met een zucht zet hij een groot bord voor de volle bakken met violen.

24 grootbloemige violen voor € 9,95!

Hij verdient er nu niets meer aan, maar hij heeft geen keuze. De Lidl vraagt € 1,59 voor 6. De kar voor de supermarkt was al half leeg. Dat deed zeer. Anna kijkt op en vraagt wat er aan de hand is. Hij dwingt zich tot een treurig lachje en zegt: 'Ouderdom.' Ze is één van zijn drie oproepkrachten. Het is een leuk kind. Het meisje lijkt niet erg gerustgesteld. Anna zou hier ook gratis willen werken. Zo leuk vindt ze het werken in een tuincentrum. Dat kan hij niet over zijn hart verkrijgen. Zo'n meisje heeft ook geld nodig voor haar mobieltje en uitgaan. Als hij opkijkt, staat Anneke de Groen hem al een tijdje aan te kijken. 'Sorry, ik ben er met mijn gedachten niet bij vandaag. Wat kan ik voor j.... uh u doen?' Hij corrigeert zichzelf nog net op tijd. Bij haar kun je maar beter voorzichtig zijn. De zorgvuldig opgemaakte dame begint te vertellen over de ophanden zijnde reünie van de basisschool. Wout knikt niet erg geestdriftig. Hij heeft ook een uitnodigingskaart ontvangen. Wat moet hij op zo'n feest? Anneke herkent zijn gebrek aan enthousiasme

niet. Ze legt omstandig uit dat school-1, De Veenpluis dit jaar maar liefst honderd jaar bestaat. Ze kijkt hem aan om te zien of hij onder de indruk is. Wout wil van haar af. Hij heeft al lang begrepen dat ze niets wil kopen, maar voor iets anders is gekomen.

‘Mijn grootvader, mijn vader en ik zijn allemaal oud-leerlingen van De Veenpluis,’ zegt hij kort.

Anneke de Groen is van haar à propos maar komt toch met haar verzoek.

‘Het zou geweldig zijn als de school in het feestweekend opgefleurd wordt met bloemen.’

‘Als ik weet wat de bedoeling is, kan ik een offerte maken.’

Mevrouw De Groen tuit haar lippen en zegt dat er maar een beperkt budget is.

Dan vindt ze iets van haar oude elan terug en zegt overredend: ‘Als oud-leerling zou u een gebaar kunnen maken.’

Nu weer enthousiast: ‘We zouden een reclamebord voor uw bedrijf op het schoolplein dan waarschijnlijk toestaan.’

Anders niet, vult Wout in zijn hoofd aan.

Hij denkt aan de violen achter hem. Er komen nog petunia’s, lobelia’s en margrietten, enzovoort, enzovoort. Overal blijft wat van over. De laatste jaren helemaal. Hij heeft een groot stuk braakliggende grond. Daar kan hij de planten zo lang in zetten en in leven houden. Als het maar bloeit. Na dat weekend wordt toch alles weggegooid. Het schiet in een paar seconden door zijn hoofd.

‘Ik zal zien wat ik doen kan.’

Anneke de Groen hoort het amper.

‘We rekenen op u,’ klinkt het nog achter hem, terwijl ze naar haar mobiel zoekt.

Wout zucht en plukt aan de margrietten.

‘Het is fijn als mensen op je rekenen.’

Wout kijkt andermaal op. Een jonge vent met een brutale pet staat hem aan te kijken.

‘O, hallo Sven. Ja, waar je als winkelier al niet aan mee moet doen. Het zal je niet ontgaan zijn dat er een reünie aan komt?’

Sven lacht.

'Ik zit min of meer in het organisatiecomité. Kwam Anneke daarvoor? Daar is helemaal niet over gesproken. Ik bedoel een bijdrage vragen aan de middenstand.'

'Ik mag de bloemen leveren om de school te versieren. Op eigen kosten.'

Hij kijkt er moeilijk bij.

'De zaak loopt niet echt?' trapt Sven een open deur in.

Hij kijkt rond. Verderop lopen een paar mensen. Wout wil het afzwakken, maar bedenkt zich.

'Ik houd het niet lang meer vol. Het is dat ik geen huur of iets dergelijks hoeft te betalen, maar anders...

'Misschien moet je het roer eens omgooien.'

'Een meubelzaak of een doe-het-zelf beginnen? Daar ben ik niet voor in de wieg gelegd.'

'Nee, wel iets met bloemen en planten, maar anders.'

'Als de mensen er geen geld meer voor over hebben, kan ik hoog en laag springen...

Achter hen valt iets. Anna schuifelt met een rood hoofd onhandig tussen de rekken door en raapt de gevallen kratten op. Ze schuifelt met een stapel langs Sven en Wout. De bovenste dreigt te vallen. Sven schuift de wankele krat terug.

'Bedankt. Leuke pet.'

En weg is ze.

Sven kijkt haar na. Iemand, die zijn pet waardeert. Dan is hij terug bij de problemen van Wout. Hij heeft wel ideeën hoe het anders zou kunnen, maar wil op dit moment niets zeggen.

'Geen geld is het niet,' zegt hij alleen.

Wout reageert niet.

Ik kom er misschien op terug,' zegt hij vaag.

Sven gaat verder op zoek naar een bloempje voor de buurvrouw.

Achter de kassa ziet Anja Veenstra de directeursvrouw aankomen. Mevrouw De Groen is druk in gesprek en heeft geen oog voor haar.

‘Moet ik dan álles weer zelf doen? Ik kom wel weer.’

Het mondje staat misprijzend, maar wat geniet ze ervan, kan Anja zien.

Anneke de Groen vindt zichzelf een onmisbare schakel in de

dorpsgemeenschap. Haar man is directeur van koekjesfabriek ‘D.K.F.’

Er werken ongeveer twintig mensen, meest uit het dorp. Daarmee

horen Pim en Anneke de Groen bij de notabelen vindt ze zelf.

‘Tot ziens.’

Het komt niet over. Anneke de Groen kwam niet om iets te kopen. Ze

moest iets van Wout. De rijke directeursvrouw kan beter een kar vol

laden voor haar ruime tuin. Daar hebben ze meer aan. Ze hoort een

karretje aankomen. Meneer en mevrouw Klein, beiden al behoorlijk op

leeftijd hebben bloempjes gekocht voor hun postzegeltuintje. De

oudjes zijn bang dat er nog nachtvorst komt.

Mevrouw Klein zegt bezorgd: ‘We twijfelen of we nu al wat moeten

kopen. Misschien is het beter om nog te wachten.’

Anja stelt ze gerust.

‘Ze kunnen wat hebben hoor. Mocht er toch wat dood gaan, krijgen

jullie gewoon nieuwe.’

De mensjes tegenover haar knikken dankbaar. Niet dat ze ooit met een

plantje terug zullen komen. Anja kijkt ze na; € 18,75. Geen bedrag

waar ze rijk van worden. Toch, als meer inwoners hetzelfde zouden

besteden, zouden de zaken een stuk beter gaan. Ze wenkt Anna, die

langs loopt.

‘Kun je de kassa in de gaten houden? Ik moet even weg. Ik ben zo

terug.’

Anna zegt: ‘Tuurlijk.’

Ze gaat achter de kassa zitten en roept: ‘Kassa drie gaat open, niet

dringen.’

Anja lacht en weet dat het wel goed komt. Anna heeft vaker achter de

kassa gestaan. Alleen bij moeilijke gevallen heeft ze hulp nodig. Geen

hulp, maar sturing is het goede woord. Anna heeft teveel hart voor de

zaak. Ze zegt waar het op staat en sluit geen compromissen.

‘Ze moeten soms ook water hebben. Het zijn geen cactussen. Moet je

eens kijken wat een treurige bende,’ hoorde ze Anna laatst zeggen.

Ze kwam te laat om de situatie te redden. De Draaisma's hebben ze nooit weer gezien.

Anja wil naar het stuk grond achter de grote kas. Misschien kunnen ze er dit voorjaar nog wat mee. Iets wat geld opbrengt. Eerst maar eens poolshoogte nemen. Achter haar brengt Anna bij gebrek aan klanten een paar bakken naar achter. Even is ze boos en wil ze er wat van zeggen. Ze bedenkt zich en loopt verder. Er is een smal tegelpaadje. In een halfopen schuur ligt wat troep. Ze herkent een metershoge tulp van drie, vier jaar geleden. De kleuren hebben erg geleden. Het rood is vaalroze geworden. Wout bewaart het ding voor ... ja waarvoor eigenlijk? Het zal er niet van komen. Ze wendt haar blik af en kijkt naar het stuk grond verderop.

Ze weet dat er een perk met heesters moet zijn. Als ze wat groter zijn, kunnen ze voor extra omzet zorgen. Buxus en Viburnum leveren flink wat op. Zelf is ze nog kunstig met een paar coniferen bezig geweest. Alles maakt een doodse indruk. Hoewel het voorjaar is, hebben een aantal struiken geen blad. Dat is vreemd. Er gaat altijd wel eentje dood, maar allemaal? Zelfs de laurierstruiken zijn niet groen. Ze gaat met een hand langs de bruine bladeren. Het knispert droog. Vreemd. Ze scharrelt voorzichtig verder langs de resten van een dode muis. Een hark ligt dwars over het pad. Anja snuift. Het ruikt vreemd. Ze kan de lucht niet thuisbrengen. Lekker is het niet. Als ze achter de bruine struiken kijkt, slaat ze de handen voor de mond. Ze denkt dat ze schreeuwt, maar er komt geen geluid. Dan draait ze zich om en rent terug.

Op het aanrecht staat een fles jonge jenever, daarnaast een rieten mandje met een bloempje, een grasje en een klimop. Buurmeisje Esther helpt de planten in het bakje te zetten. Sven geeft af en toe een aanwijzing. Echt nodig is het niet. Het meisje heeft er oog voor, dus laat hij haar aanrommelen. Dat rommelen lukt in alle opzichten heel aardig. Nadien ligt er net zoveel potgrond op de vloer als in het bakje. Hij mag de keuken schoonmaken, terwijl Esther de Rummikub klaarzet. Daar is ze ten slotte voor gekomen.

Het duurt maar even en hij heeft al twee spelletjes verloren. Sven geniet van haar enthousiaste gezichtje. Zijn moeilijkheid is zo te verliezen dat zijn tegenstander het niet door heeft. Dat is niet gemakkelijk, want dom is ze niet. Dat blijkt als hij het volgende spelletje ook verliest, terwijl hij had besloten nu eens te winnen. Twee bruine ogen kijken hem triomfantelijk aan. Ze ruimt het spel op en schuift de doos opzij. Mocht Sven nog een spelletje willen, staat het bij de hand. Ze is hier kind aan huis. Ondertussen babbelt ze over de school, haar vriendinnen en haar ouders. Sven weet wat er komt en wordt niet teleurgesteld.

‘Dave is thuis. Daarom ben ik hier. Die vreselijke vrienden van hem zijn er ook.’

Dave is haar broer en de twee zijn water en vuur.

‘Kom je alleen als je moet vluchten voor Dave?’

‘Ik ben niet gevlucht voor Dave,’ klinkt het parmantig.

‘Het is alleen beter dat ik ergens anders ben.’

Sven lacht. Er klinkt gerommel bij de achterdeur en Bas stapt binnen.

‘Ha die Esther.’

Als hij de Rummikub-doos ziet, voegt hij er aan toe: ‘Vind je het leuk, steeds te verliezen?’

‘Ik win bijna altijd. Soms laat Sven mij winnen, omdat hij denkt, dat ik dat leuk vind. Dat hoeft hij echt niet te doen. Het laatste spelletje deed hij z’n best, maar...’

Bas lacht heel hard en Sven staat met de mond vol tanden.

'Doeg!' klinkt het en dan is ze verdwenen.

Bas grijnst nog steeds. Dan krijgt hij de cadeaus op het aanrecht in het oog. Hij laat zijn blik over het mandje gaan.

'Daar kunnen we mee aankomen,' zegt hij goedkeurend.

'Van Prins?'

Sven knikt.

Bas hangt zijn uniformjasje keurig op een haakje terwijl hij zegt: 'Ik wist niet dat hij zulke dingen verkocht.'

'Dat doet hij ook niet en dat is zijn probleem.'

Bas is moe en niet in het onderwerp geïnteresseerd. Hij ploft in een stoel.

'Druk?'

'Ach, het gebruikelijke. Je weet wel.'

Dan lacht hij.

'Ken je Marinus Brouwer? Groot, vierkante kop, niet al te slim?'

Sven knikt.

'Hij reed met zijn opgevoerde bak langs café De Groot. Marinus kon het niet laten te showen. Flink gas geven en snel optrekken. Hij had jammer genoeg alleen aandacht voor het vrouwelijk schoon op het terras en niet bij de weg. Hij reed een stukje door de berm en zag de fietskar van Wilma Strating over het hoofd. Wilma stond godzijdank met de kleine meid appels uit te zoeken bij de groenteboer. Hij stopte, gooide de kar aan de kant en ging ervan door. De idioot! Het halve dorp keek toe. Wij er achteraan met honderd kilometer per uur over de Vaartweg. Bij de Goorns waren we hem kwijt, maar verderop zagen we de auto staan zonder Marinus. We kijken wat rond en vinden hem een sigaretje rokend in de schuur van Gemeenschappelijk Belang.'

Bas zwijgt en kijkt peinzend.

'Pleegde hij verzet? Zo noemen jullie dat toch?'

Bas schrikt op.

'Nou nee. Marinus is alleen wat impulsief en dom. Hij zal alles vergoeden met een goedmakertje.'

Sven kijkt Bas nog steeds vragend aan, want die lijkt nog ver weg.

‘Nee, dat was het niet. We waren al bijna weer buiten toen Karel, mijn collega nog even in de schuur rondkeek. Wat achteraf stond een hele partij verboden rommel. Je weet wel, DDT en ander zwaar vergif. Er stond genoeg om al het ongedierte en onkruid in de hele gemeente te verdelgen. Dat gif mag daar natuurlijk niet staan. We hebben de schuur verzegeld. Het zal binnenkort worden opgeruimd. Uitvinden waar het spul vandaan komt, wordt nog moeilijk. De schuur wordt door Jan en Alleman gebruikt.’

Bas gaat op zoek naar de krant in de stapel folders op de tafel.

‘Toch gek dat die verboden rotzooi ineens weer opduikt.’

Sven doet er het zwijgen toe. Bas bespreekt veel politiezaken met hem. Zijn oom weet dat hij er nooit een woord over zal zeggen.

Bas slaat de krant op, maar is nog met zijn gedachten bij vanmiddag. DDT, smeriger troep is er niet. Sven weet niets van landbouwgif. Hij had ook geen antwoord verwacht. Terwijl hij zich verdiept in de Griekse schulden, bedenkt hij dat het fijn is tegen iemand aan te kunnen praten. Ook al heeft die ander geen antwoorden.

Sven staat in de keuken te bedenken wat ze vanavond gaan eten. Als Bas heeft gewerkt, kookt hij. Dat is een huisregel die zo is gegroeid. In het begin moesten ze hun houding nog bepalen. Er zijn woorden gevallen. Nu nooit meer.

Sven rommelt in de kastjes en besluit dat het vandaag spaghetti à la Sven wordt. Dat betekent een saus met veel gehakt en kaas. Hij kan het op de automatische piloot klaarmaken. Achteloos gooit hij wat dingen op het aanrecht. Bas heeft de radio aangezet. Druk gepraat vult het huis.

Bas is de broer van zijn moeder. In zijn kinderjaren ging hij na schooltijd graag naar oom Bas en tante Fenna, waar hij altijd welkom was. Dat veranderde niet toen zijn tante na een kort ziekbed overleed. Voor hem veranderde er niet zoveel. Hij bleef gewoon langs komen. Voor Bas was het een houvast, heeft hij later beseft. Voor hem was het fijn het ouderlijk huis te kunnen ontvluchten. Net als Esther nu. Hij verhuisde naar Groningen om te gaan studeren. Het contact werd noodgedwongen minder. Toch bleef hij zoveel mogelijk komen.

Tot de noodlottige vrijdag 7 oktober. Zijn ouders gingen 's avonds bij kennissen in Haren op bezoek en pikten hem op de terugweg op. Ze zouden de dag erna samen naar Ada's verjaardagsfeest gaan. Ada verschoonde vroeger zijn luiers. Niet gaan was geen optie.

Zoals gewoonlijk reed zijn vader met zijn moeder ernaast. Normaal voerden ze altijd hele gesprekken. Dat wil zeggen zijn moeder praatte en zijn vader zei af en toe wat terug. Die avond was het rustig in de auto. Alles leek in Haren al gezegd. Hij zat wat te dutten op de achterbank. Er was weinig verkeer. Het was een beetje mistig, maar met genoeg zicht. Op de weg van Beilen naar Emmen kwam hen op een lang recht stuk een eenzame auto tegemoet. Die reed midden op de weg. Zijn vader mompelde binnensmonds wat verwensingen en nam gas terug. De lichtjes keerden terug naar de goede weghelft. Achter het stuur werd instemmend gebromd. Zijn moeder maakte nog een opmerking. Waarover kan hij zich met geen mogelijkheid meer herinneren. De tegenligger kwam dichterbij en wisselde plotseling naar hun helft.

De rest weet hij alleen van horen zeggen. De auto's raakten elkaar bijna frontaal. De brokstukken lagen over een groot stuk weg verspreid. Zijn ouders waren op slag dood. De man in de andere auto overleed een dag later. De vijfenveertigjarige inwoner van Norg had gedronken, stond er in de krant. Een politieagent sprak dat later tegen. Een lange rechte weg. De Norger bleek huwelijksproblemen en schulden te hebben. Zelfmoord of een ongeluk? Voor hem maakt het niet uit. Hij krijgt er zijn ouders niet mee terug. Zelf leek hij er wonderbaarlijk goed vanaf gekomen te zijn. In het ziekenhuis constateerde men een aantal kneuzingen, snijwonden en blauwe plekken. Het ergste was de wond aan zijn hoofd en een hersenschudding. Er zit nog altijd een litteken. Pas later merkte hij dat er iets mis was met zijn rug. Wat het precies is, zijn ze nog steeds aan het onderzoeken. Zo af toe komt er een oproep van het UMCG in Groningen. Hij gaat altijd. Antwoorden krijgt hij niet.

Invalide. Daar komt het op neer. Hij zal nooit een eerlijke kans op de arbeidsmarkt krijgen. Dat werd snel duidelijk na het ongeluk. Na de

Kerst wachtte de eerste stage bij een bouwbedrijf. Bij het invullen van de noodzakelijke formulieren vermeldde hij eerlijk zijn rugproblemen. Het bedrijf waardeerde dat ... maar trok zich wel terug. Dat gold ook voor de rest. De weg, die hij voor ogen had, raakte uit het zicht. Hij wist het niet meer en daaraan is tot de dag van vandaag niets veranderd.

Sven schrikt op als Bas ineens achter hem staat. Hij wil wat drinken en kijkt tegelijk in de pannen.

'Lekker,' is het enige wat hij zegt, voordat hij weer verdwijnt.

'Dat moet je nog maar afwachten,' zegt Sven tegen de brede rug.

Gouden kerel. Als Bas er niet zou zijn...

Eenmaal ontslagen uit het ziekenhuis ging hij terug naar Groningen voor een aantal deprimerende weken met louter afwijzingen. Na het stage/studie debacle kwam hij ontmoedigd terug naar huis. Financieel bleek hij er niet slecht voor te staan, geestelijk een heel stuk minder. Het ouderlijk huis was een hel. Het leven tussen de herinneringen vrat hem op. Als Bas zich niet over hem had ontfermd, was hij domme dingen gaan doen. Ze woonden een paar honderd meter van elkaar en hij had zijn voorstel aanvaard om tijdelijk bij hem in te trekken. Zijn eigen huis is sindsdien af en toe verhuurd. Op dit moment woont er een stel, dat wacht op de voltooiing van hun eigen huis. Na wat gesteggel over zijn bijdrage in de kosten, woont hij met veel plezier bij Bas. Met de vaste structuur kwam er ook weer rust in zijn leven. Het moment van vertrek komt dichterbij. Dat weten ze beiden.

Er zijn genoeg beroepen waar een goed stel hersens van meer belang is, dan een slechte rug.

Een uitspraak van Bas. Sven weet één ding zeker; hij gaat geen werk doen, waar z'n hart niet ligt. Dat is nog een reden dat hij geen beslissing neemt en de huidige situatie voortduurt. Hij doet een groot deel van de huishoudelijke taken en betaalt kost en inwoning.

Een politie-salaris zit heel ver onder de Balkenende-norm.

Nog een uitspraak van Bas.

Hij leeft van een verzekering. Af en toe solliciteert hij ergens op. Hij vermeldt eerlijk zijn rugproblemen. Er komt nooit een uitnodiging om langs te komen.

Om de tijd te vullen, volgt hij allerlei cursussen. Zo spreekt hij inmiddels een mondje Italiaans, Deens en Zweeds. Deze winter heeft hij een cursus koken voor beginners gedaan en de twintigdelige cursus tuinaanleg. De kookcursus was een verjaardagscadeau van Bas met wat eigenbelang en de tuincursus won hij met een lootjesactie van de plaatselijke voetbalvereniging.

Sven keert met een schok terug naar de werkelijkheid. Het water van de spaghetti loopt sissend over de kookplaat.

Onder het eten komt Bas terug op zijn gifvondst. Hij heeft op het internet gelezen dat schadelijk landbouwgif nog steeds wordt gebruikt. 'De zoi in die schuur wordt straks vernietigd en dat is maar goed ook. Waarom komen ze niet met een wereldwijde aanpak? De industrie moet blijkbaar eerst zijn voorraden kwijt. Het zou me niet verbazen als het nog gewoon wordt verkocht en geëxporteerd. Je ziet wat er dan kan gebeuren. Het duikt op in Veenbruggen. Voordat je het weet, worden er volkstuintjes mee bespoten.'

Sven is in een peinzende bui en zegt niets terug.

'Wat is er? Weer last van je rug?'

'Nee, dat gaat goed. Het is iets heel anders. Ik zit de laatste tijd wat te piekeren over wat ik wil.'

Als hij de uitdrukking op Bas' gezicht ziet, vult hij haastig aan: 'Maak je geen zorgen. Geen depressieve neigingen of zo. Ik zat alleen te denken, hoe nu verder.'

Bas wacht af wat er komen gaat.

'Ik las laatst iets wat me raakte. Ieder mens heeft een begin- en eindpunt. We worden geboren en we gaan dood. De reis ertussen moeten we zelf invullen.'

Hij kijkt Bas aan. Die trekt de wenkbrauwen op. Tegen zo'n bewering is weinig in te brengen.

'Wanneer ga je verder met het invullen?'

Dat is een terechte vraag waar Sven op dit moment het antwoord niet op weet. Hij gaat daarom kijken of hij die lekkere yoghurt van gisteren kan vinden. Bas kijkt hem na. Er borrelt wat bij de jongen.

Sven lepelt werktuigelijk de yoghurt naar binnen. Met zijn gedachten is hij mijlenver weg. Hij is nog bij zijn levensreis, zoals hij het net noemde.

Hij schrikt op uit zijn gepieker en wordt zich weer bewust van zijn omgeving. Bas lijkt ook in gedachten. Een beetje spijtig kijkt hij naar de lege beker. Hij heeft niets geproefd.